

Magyarországi m. kir. Belügyminister Ur!
Kegyelmes Uram!

A magyar államnoki is éppúgy, mint
a löbbi államnoki egyházi nagy gondolatok kéjerei,
a cigánykérdés megoldására, illetőleg revokálás:

A mai műveltségkorban azonban magának
lehetetlennek látszik, hogy az a kérdés akként oldas-
sék meg, hogy az állat éléssék a kívánt cél, s ne
alkalmassák a kőbor cigányokkal szemben olyan
intézkedés - mely a mai társadalmi viszonyokhoz
mérve - emberellenes lenne minősíthető.

Bebizonyított lenyűgözés, hogy a kőbor
cigány lenem tevéthető, mert bár több ízben kételezt,
erre kísérlet - de mindig eredménytelenül.

Sóban a közelemben előfordult néblások
és gyilkosságok folytán keletkezett felháborodásuk-
ban - a jogállam fogalmának feltevével; sóban
pedig ellentételeg, az állam tilosítás megsejtetésé-
vel, ohajlják a cigánykérdés revokálását.

En mint körvelten függője és ismerője a ci-
gányok sóhozájának és természetük némely dialatku-
lásainak - lezem meg körvelten laparlatatom foly-
tán előterjesztésemet, hogy amennyiben ezrel édes Ha-
laimnak

99957/907

1892

harmos lehetnek, azt megfermi ena mulassram.

Mindenekelőtt a Dobos cigányokat 3 főcsoportba kell sorolni.

Az elsőbe tartoznak azok, akiknek rendszeres helyük van, éventét külföldi utlevelük kivételével végtelenül sokféle körük stőljárásainál jelentkezők - ezek legnagyobb részénél jórészt úri, a rész és vas munkákat - némelyikük besét: Angol, francia német, magyar és cigány nyelvvel - sőt irni és olvasni is tudnak. -

A másodikba sorolhatók, a létezők, ezek kevésbé intelligensek - de van köztük néhány kitűnő hiszmerő s gondos is, - a létezőket ismét két csoportba kell venni:

a. Rendszeres helyük van, illetve vannak utlevelük és viszály járhatási utazásai engedélyekkel.

b. Nincs sem rendszeres helyük, sem engedélyük. -

A harmadik csoportba tartoznak azok, akik sem ipar, sem kereskedés, sem foglalkozás, hanem csak testileg elnyomottak, huszolasaból, s a viszályban bucsukon, sokszor egyes falvakban való mulogató-saból és holdulásokból, sőt gyakran lopásokból tartják fenn magukat. -

Az adatok mindhárom csoport egyaránt veszedelmes, de veszedelmesebb kitűnősen olyan kord let után mint az 1870-1880 és az 1906-1907 években voltak.

Judvalevő, hogy rendszeres lakóhelyük nincs - s a

szigori telken odahierodnak, hol könnyu orrel jut-
hatnak tunteoanyaghoz mivel ponyvasaitrukkol melegit-
helik, s magukkal a megfaasztol megvohatjanak - denem
vohatjanak meg ily zord idojarashoz lovaitkal a hideglol,
s minden ilyen zord tel utan, vohatol megfontva enket
a tavaszt. Ekkor mintegy denyszentus vannak a jense-
szeres tuteofele modjaihoz folyamodni.

Tegy velem edik - a tuteonken igyava, s inkább ala-
zolas holdutis nep - a rablasokra, s mintan embeni eresz
alig van - abbol tiverskornis sem kell, hogy allati keppet
lenseggel gyittoljon - de csakis ott hol tobbrozesen
lutsvainban van - s ott is csak abbol ha eretyes ellent
allaisra nem talal. -

Megfektetisutk - niretem szerint - a kovetkezo
alajjai volna lehelsegis. -

I. Az osszes magyarorszagon talalhato kobor ciganyok
a m. kir. kendoseg alatt barmol talaltatnainak is letartatani
olek volnainak, s a jarai fozolgalisok elvillitainak.

A jarai fozolgalis irataikat atvisszajavan - oket ki-
hallgatnia, letartatni megallapitania - s viktatni illetoseguk
megallapitani - oronnal illetosegi kosegukbe tolocvattalja,
viktatni pedig az illetosegi hegyek keles - viktat a legkosebbi
toloncailtonnissal lin kosegnek elismerveny mellet kovalti
keles vegel viktatja - es soronkivuli tangalat indit meg ille-
toseguk megallapitara vegett. -

Elhelyesutk alkalmaval, ily az etoljaraig, mint
a m. kir. kendoseg, sot moit a fozolgalis is kiiktatni olek
lovakki visetkedesutk, s viktat kiiktatni sulyos kovetkezes
nyeis. - Magyarok az fozolgalis elvillitandok, s a fentiek
szerint lenne elintendö a tuteofoldrol visszatertes utjais. -

II. Minden cigany csakis illetosegi kosegines jaraia
vagy legfelyebb a varmegeje területen irbelne iparal, s keres
kelesis, azon a jaraison vagy varmegejen kivul barmol lenne fel-
talalhato

minden családfo, etobb hatenyiraisal, utobb etarainal
lenne bunteleno. /: Itt azonban lehetne alkalmanni a
szobenyekre megrobott bunteteis is. /

Ar illetosegi korseghot, egy csaladtol egyszer, eras
egy tagnak szabad laivoni, s ingy on eltaivaris, mint a meg
erkeres ar etoljarisagnal /: r. l. varosokban a rendorkapi-
sainynal bejelentendo lenne. -

Eraltal a gyokoni jelentkeres altal eteretnek ar
a eret, hogy a jaras illetoseg vaimmerge teruleten lakko erigi
nyok ismeretk lennened, s rendszeren ellenorkirhatok volna
nak, ingy ar etoljarisag, mint a rendorkag altal. -

III. Ar illetoseg megallapitassival kapcsolatoson
aronnal polanyatonyverletne egyse csaladtjuk, s rigoran
koteleves lennened minden anyatkonyvi valtoras bejelent-
seig - reszidre minden bejelenteseit kamusitvany adal-
nek, s oket bishol prollitoma igarolasra a m. kir. Rend-
orseg, mindannyisor igarolvanyronyvunkel anyatkonyvi
kamusitvanyjukat is tartomainal felmutatni. - Minden
kivesret idosebb munkakhejes erigany munkoisigarol-
vanyronyvot lenne elaitando - mely igarolvanyronyv-
ben a jelentkeresek bejegyseis hulon hely volna. -

IV. Minden korseg ar ott illetoseggel bir erigi-
nyok etelfentoklasait, is munkoiba allitatasukrol,
orunkag eren hoiiparisokta felallitassival gondoskod-
ni tartomna, hol is a kemeszetukreki legmegfeletoeb
ipar irasiben lennened kioldalva. -

V. Sparciokkeit, vagy lovain etarusitassira a helyes
meghatarolotnainad. -

VI. A Holdulas ar egyse orragban kivétel nekul be-
littaknek. -

VII. Ar illetosegi korsegunkbe haratoloncrol, s mar
beanyatkonyverett csaladt resis viz illetosegi korseg kar-
torna 200⁴ot kelkel vidni, hogy aron allami segyelyet, de
korsegi felugyelet mellett legfolebb kio alad harat /: kungy
hol. / ejithessenek. - Er aronban ismeres a erigany epit-
keresi

modjait - valig igenyelne, többet eraladomként 100-120
koronánál. -

Ami az illetősegi helyűnk megállapításait, s jól
vagyunk könyverésüket - annak folyományaként pedig -
nyomkerességek elvállalásukat illeti; ez mind olyan
oltság, amit itt felesleges volna keirnom; mert ezekre,
intézkednek a már meglevő törvényeink. - Ha pedig
böl itt csak annyit említek, hogy a hóbor erigények,
mindig törsekben vannak - hóborlásait alatt is török
szertint igazolják magukat, - e szertint illetősegi meg
állapításainál is csak a török fö illetősegi lenne ismét
vadás. -

Ha pedig gondolat volna már most egyes kisebb
körökben az, ha tehát több török illetősegi, s ennek
folykán több török elhelyezés - mondhatnék ki. Ez esetben
figyelemmel kellene lenni a török vagyoni állapotára,
s egy általa állapították meg, hogy bizonyos ideig
az ilyen kis török mily arányban lenne állami vagy
magasí segélytől támogatandó. - / Ezt rendszeretnek hi
lönben a vármegye is megajánlható utján /

Nyilvánosarlasuk törökzent is járószent;
de, hűtön - hűtön esendörösönt is volna verelendő,
iggy lenne elérés arra ért, hogy a járó területén lakó ömnes
erigények, ismerlek volna, iggy az előjárásig - mint
a esendörös, sőt a járósi fönök állat megbiroli nyilván
sarlait verelő stöll is. -

Ha pedig már elérés lenne az, hogy tartózkodá-
suk helyén ismerlek, s holdulásuk, eralásuk eráltal is
korlátolva lenne, - nyomereit isholába, templomban
járnának - apránként elajátítanak népünk molái-
sait, s a létel való kurdelen Henülbe adnoi azt az

eszköz

Trassóba kérem

207

Kovács
Abony

Kereki uszár
víz a alorsságra

9/2

Ország

M. KIR. BELÜGYMINISZTERIUM
ÉRKEZETT 1907. AUG. 19
099857 SZÁM
VI. OSZTÁLY
MELLÉLET SZÁMA

Graf. Anotrássy Gyula k. k. t. t. t.
M. Kir. belügyminiszter

18 Budapestben

előterjesztés

Bárány István k. k. t. t. t. M. Kir.
honv. főhadnagys
pecérelt lakosnak

112

Melyben az országgyűlés
kérdés megoldására keltjei-
ből nevelés előterjeszté.

A 21)

12

1892